

HAJDUFŐL

ALÓFIZÉ
1919. évi
1000000
1919. évi

HELYBEN ÉS VIDÉKEN
DÉNY ÁRA: 50 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hetente kivételével minden nap.
Főszerkesztő: SZILÁGYI IMRE dr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS
DEBRECEN, VERB
INTERURBAN TELE

Alexander Bernát

Hát meg te is Mester?!
Nem sa h a félszázadnak,
hogy tollal és szavaddal ne-
veled a magyar intelligenciát.
Zászlóhorozója voltál, mint szer-
kesztő, magyar tanárságnak;
ültünk rád, mint Gamáliel-
nek a kathedrától még a távol-
ból is világotál felénk. Tudomá-
nyos irodáimunk is szegényebb
volna a 19 vaskos kötetek nél-
kül. Ezé den rendszert nem al-
kítottál, mint a külföld nagyjai;
újat sem sokat mondtál ugyan,
de az emberiség legnagyobb gond-
dolkozójának lettél az Árpádok
nyelvén, telmácsolójává és értel-
mezőjévé mi közöttünk.

Még en is többet tettél: egy
voltál veit k; legjobbjainkkal, a
legigazabtl kal éreztél és csele-
kedtél egy ott, ahol a magyar
jövendőért a magyar szellemért,
a magyar eltségért való ra-
jongás ho sa az embereket.
raszen mitai a Kakosi Jenő
„alfá“-ja és a Beöthy Zsolt fa-
mulusa.

Mikor jubileumi évhez értél,
vaskos kötetben ünnepeztünk, mint
a legnagyobbakat szokás. Szakod
legkiválóbbjai hor dták össze szel-
lemi termékeiket, hogy adózzanak
vele becsült személyednek. Új és
régii tanítványaid, valamint társaid
az egyetemeken és az akadémiák-
kon, a Magyar Nemzeti Múzeum
szentelt falai közé vártak, hogy
hódoljanak neked.

Munka és együttérés (mert
hiszen ezt mutattad), — szeretet
és nagyrabecsülés (mert hiszen
ezt kaptad érük) örültek ben-
ned és a magyar kultúra világában.

Mindez így történt közel heven
esztendeig; hiszen hatvanötca-
dik évvedben jártál már, mikor ki-
űrtt közöttünk a szabadság és a
testvériség. Ennek az árja téged
is magával ragadott. Különös:
társaidat és Beöthyt a régi he-
lyükön hagyta ez az ár... Egy-
általán a felkeknek ez a nagy
megaradása úgy hatott, mint a
választóvíz, mely elkülöníti az
igazakat a hamisaktól; és elő-
hívta a melyből mindenkinek az
igazi valóját.

Igy jutottál te is ekkor keserű
csalódásodnak tudatára: hogy te
egy hosszú és tisztos életen át
hamis bányákat imádtál, hogy
te hívta és a magab eszmé-
nyiségű maradt barátok ki-
váltál; így te elavult kultúr-
eszménye ne' szűkkörü erkölcsi
kötelekék a becstelenségét
nyögted idáig. És —
vele.

Ráeszmél, hogy

kultúra méltatlan és igaztalan
volt hozzád és fajodhoz. Hogy itt
fogyatékos volt az emberszeretet.
Hogy itt felekezet szerint válogat-
ták osztályokba az embereket s
rekesztették ki Parnasszusunkról
az idegen fajut.

Te gondoltad ezt most így,
Mester! Széchenyi csarnokának
ünnepeltje, összes tudós társasá-
gainknak dédelgetettje, fajtestvé-
reidnek a saját véreinket is félre-
tasztító Mentora, Alexander Bernát!

Ime a race, mely eddig csak
husos ajkaidon s protegéid csa-
patában árulta el magát, hetve-
nedik évod mesgyéjén, a vissza-
ütésnek, az atavizmusnak, a vér-
ségi köteleknek vasmarkaitól, le-
rázhatatlan bilincseitől szoron-
gatva, így követeli vissza jogait.
Minél tovább és minél sikereseb-
ben fojtottad volt vissza, annál
tajtékosabb s tragikusabb össze-
ütközéssel.

Példában fajiságodnak egész
hatalma!

Hazafias erkölcsödnek össze-
omlásában az egész problémának
lényege és messzire nyúló távlati
közözdik.

A magyar tudós alakját elhan-
golta az élet, mely egyetemi ka-
thedrától fosztott meg a hiradás
szerint. Azért lsten veled Mester!
A bucsuzást nem így képzel-
ték el.

De mint tudós, még így is
lettél egy nagy szolgálatot a ma-
gyar kultúrának, csakugy, mint a
végrendelkező beteg, ki hulláját
orvosi tanulmányokra ajánlja fel.
Még egyszer és utoljára és tölán
a legbecesebbet: multad és
összeomlásod hatalmas fénykévét
ővekorunk legnagyobb problé-
májára, melyre az örökletesség
kárhozata üti rá bélyegét. Példád
mutatja ime, hogy ez az örökle-
tesség műveltségen, eltanult fo-
adásokon, a társadalom nivelláló
erején és hetven évek ellenkező
munkáján is áttör az első alka-
m varázsára.

A politika eseményei

A legújabb politikai eseményekről
alábbi tudósításunk számol be:

Budapest, október 13. Szombaton
este megalakult Budapesten a Nemzeti
Függetlenségi párt. Az alakuló ülésen
Friedrich miniszterelnök is megjelent.

Egyes pesti sajtóorgánumok „biztos
forrásból nyert értesülések alapján”
olyan híreket közöltek, melyek szerint
a párisi békekonzferencia a napokban
ulimátumot intézett volna a Friedrich-
kormányhoz, hogy sürgősen adja át
helyét a liberális pártokból alakult új
kormányának. A Magyar Távirati Iroda
ezzel szemben megállapítja, hogy Sir
Henry Clark látogatása óta, aki az
entente hivatalos képviselőjében jár
Bukarestben és Budapeszten, a kormány
az entente-től sem közvetve, sem
közvetlenül semmiféle tárgyalást nem
folytatott s a magyar kormány ez idő
óta az entente-től sem jegyzéket nem
kapott, sem egyéb diplomáciai jellegű
táviratváltás a napokban nem történt.
Egyébként az Echo de Paris legújabb
száma illetékes helyről nyert információ
alapján megállapítja, hogy a békekonzfe-
rencia most már behatóan foglalkozik
a Magyarországgal megkötendő héte
előkészítésével.

Külpolitikai események

Bécs, október 10. A Neue Züricher
Zeitung párisi távirata szerint Garibaldi
lábornokot az olasz kormánytól kapott
megbízással Párisba érkezett. A lábör-
nok egy újságíró előtt kijelentette, hogy
ő d'Annunzio egyszerűen csak meg-
előzte s az egész olasz nép egy
d'Annunzioval, akarta Fiumét, elvette
és meg is fogja tartani s ha kell az
ördög ellen is harcolni fog érte.

Bécs, október 13. Lembergi jelen-
lések szerint Pettjura és Denikin csa-
patai már harcban vannak egymással.
Pettjura helyzete válságos, csapatai
visszavonulnak és kénytelenek lesznek
galíciai, vagy román területre men-
külni.

Prága, október 13. Dr Horáček
pénzügyminiszter lemondott s helyébe
Massaryk elnök Sontag Kunó nemzet-
gyűlési tagot nevezte ki.

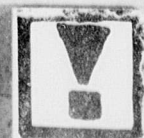
Bécs, október 13. A Neues Wiener
Tagblatt jelentése szerint egy kereszt-
tényszociális gyűlésen tegnap Kunschar
Kálmán képviselő a zsidókérdést tár-
gyalta s határozati javaslatot nyújtott
be, melyet a gyűlés egyhangú felkese-
déssel elfogadott. E javaslat követeli,
hogy az 1914 augusztus óta bevándó-
ról összes zsidók hatadéktalanul el-
toloncoltassanak, a zsidók állampolgár-
sága megszüntetessék, zsidó kataszter
létesítessék, zsidók közhivatalokból ki-
zárassanak, zsidó miniszterium léte-
sítessék, külön zsidó nép. iskolai és
középiskolák állítassanak, zsidó tanító-
ok lehessenek zsidó tanítók, a felsőbb
tanintézetekben pedig csakis számará-
nyukhoz mérten helyezkedhessenek el.

Az erdélyi román hadse- reg parancsnokságától.

Kivonat a 2. 95 25. számú
rendeletből (helyesbítve)

1. Vétkesnek tekintetnek mindazon egyé-
nek, akik bár nem rossz szándékkal, a nyil-
vános helyiségekben, vonatokban, az utcák-
on, bármiképpen közölni, híresztelni, meg-
beszélni fogják az akart igaz, akár képzelt
híreket, vagy véleményeket, amelyek a harc-
tevékenységet érintik; továbbá amelyek a
helyzetre és a csoportok áthelyezésére vagy a
lacionai hatóságok rendelkezésére, vagy bá-
rminemű, a román hadsereget érintő ügyekre
vonatkoznak.

2. Ezen vétkezések a vázolt bírák sira
első és utolsó fokban fogják tárgyalni
és egy évig terjedő bezárásra és 200 lei
pénzbüntetésre elítéltetni. Amikor a lemi vét-
kek kímekedést és arulási szándékkal történ-
tek, a háború esetén érvényes büntető törvé-
nyekben előírt büntetések fogják végrehajtani.

erejével mosolyt fakaszt helyén. Tétova embernek megveszi az eszét s cserébe ragadja érte el a szívet. Fölkeres palotát, begördül a kunyhón... ahol lelket érez, vásárt csinálni kész. Semmitől sem retten, semmitől sem riad, csak az öntudat az, amitől megborad... Öntudatos ember, add ide a kezéd, álljunk a sarkunkra, fogjunk össze. Csak így vehetünk erőt hivány Judás pénzen!

Naiv

gyerek, ha poharat tört, visszateszi szépen a helyére s úgy gondolja: nem történt semmi, játszik tovább gondtalanul. Mi komoly emberek megőrölgatjuk a gyereket ezért a naivságot és barackot nyomunk a buksijára. Mert a gyerekek jól áll ez a naivság és végtelen kedvessé, bájosssá teszi őt. Csak hogy ez a naivság spontán és ártatlan. Méltó a szeretetre. Az a naivság azonban, melyet a Pesti Napló erőltet magára, nem áll jól neki és cseppet sem teszi őt kedvessé, bájosssá, szeretetre méltóvá. Ellenkezőleg, ko-

moly embereknél csömört idéz elő és undort vált ki belőlük. Mert az ő naivsága tudatos és mesterkelt. Méltó az utálatra... Az októberi forradalom idején lapszáma üvöltött hozzá: "nát a létkelen rombolásnak kiáltott örök halált az évszázados nemzeti tradíciónak. Levette álcát s megmutatta önmagát. Tiszán leplezetlenül, hogy a kommünnek is nem zengedezhetett, nem az ő érdeme. A briganti fajtársak nem feledehték, hogy a nagytöke szócsové volt... A feltámadás után mégis úgy tette, mintha mi sem történt volna. Visszatért régi helyére s újra kezdte kisdéd játékát. Magyar lett és nemzeti. Busul a haza sorsán és félti a keresztény kormánytól. Hát mi megítéljük neki: ne jásssa az ártatlan naivát, mert mi tudjuk ki-csoda, ne adja a busult a kormányzó-tábornok előtt és kérje föl: *rendelje el a rekvirálást Debrecen és Hajdúvármegye területére.*

a román parancs... g. A szenet naponta kapjuk, átlag 15-30 tonnát, ami másfél három vagonnak felel meg. *Azi, hogy ezt meddig fogjuk kapni, természetesen nem lehetjük és így nem is adhatok választ arra nézve, milyenek lesznek télen a világlátszó viszonyok!* Tény, hogy nagyon spórolnunk kell a szénrel, amit kapunk, az csupán világításra fontosabb ipari célokra elég.

arról, hogy... asutak is meginduljanak... ne a lehet beszé.

— Ami a gázzszolga... illeti, ott lényegesen rosszabb a... zét eddig javarészt fa hozzáadásával... jlesztették a gázi, most azonban a... k teljesen kifogyott és így a legna... ob nehézségekbe ütközik a gáze... gátatás. — Mindannak dacára nem... ntettük be az üzemet, de az általunk szolgáltatott gáz oly csekély nyomáson, hogy bizony a közönség alig tudja használni.

A városi tanács rekvirálás elrendelését kéri

Megakad a kenyérellátás. -- Az inség küszöbén

Bárha az aratás eredménye jó közepes volt és remélni lehetett, hogy a lisztellátás a jövő aratásig biztosítható lesz, a helyzet oly szomorú, hogy az ellátatlan lakosságnak már a jövő hónapra esedékes lisztmennyisége is teljesen bizonytalan. Hajdúvármegye 900 vagon kenyérmag szállítását helyezte kiállításba és még csak százat szállított le, de már is bizonyos, hogy megközelítőleg sem fogja leszállítani a kiállításba helyezett mennyiséget.

Zöld József th. tanácsnok teljes őszinteséggel feltárta a helyzetet a hétfői tanácsülésen.

Annyi készlet sincsen, hogy a jövő heti liszt szükségletet biztosítva lenne.

a malomnak pedig nincs szene, e mellett pedig a gazdák is ellenszegülnek, így a készlet összeírására kiküldött hatósági megbízottakkal szemben renitenskednek és készleteik feltárását megtagadják. Több jelentést olvasott fel, melyet a hatósági kiküldöttek tettek az ellenszegülő gazdák ellen.

Hosszas tárgyalás után a városi tanács úgy határozott, hogy a renitens-

gazdák ellen megindítja a kihágási eljárást és felhívja a rendőrséget, hogy ezen esetekben soronkívül tárgyalja le a közellátási hivatal feljelentéseit és példás szigorral torolja meg a város közellátását veszélyeztető kihágásokat, továbbá a polgármestert felhatalmazta, hogy tárja fel a helyzetet a kormányzó-tábornok előtt és kérje föl: *rendelje el a rekvirálást Debrecen és Hajdúvármegye területére.*

Szomorúan időszerűvé tette a lüzifal-ellátást a hirtelen leült időjárás is. Az iskolák, intézmények és hivatalok szűkössége 22.310 köbméter, ezzel szemben az erdőhivatal jelenlegi készlete, mely azonban még beszállítva sincsen, 16.900 köbméter, de még e hó végéig a hiány kitermelhető lesz. Ezzel szemben azonban a közönség részére semmi készlet nincs. Miután a fakitermelés körül is állandóan nagy nehézségek merülnek föl, mert kellő számú munkás nem jelentkezik, a városi tanács átiratban értesíti az állami intézeteket, hogy ne számítsanak arra, hogy a város lászsa el őket tüzfával, inkább igyekezzenek máshonnan beszerezni lüzifaszükségletüket.

Javult a város szénellátása

Egyelőre nem redukálják az áramszolgáltatást. -- Minimális gázzszolgáltatás. -- Bizonytalan a jövő

Élénk emlékezetben van még az a váratlanul bekövetkezett áramszolgáltatási csőd, amely 2 héttel ezelőtt érte a debreceni közönséget. Este 10 óra után elsötétült a város, az ivóvízpák kialudtak s az amugy is csillagtalan, ködös estén botorkálva ballagtak hazafelé azok, akiket valamelyik kávéházban, vagy egyébütt lepeit meg a hirtelen beállott sötétség.

Érdeklődünk a városi villanytelep és gázzgár igazgatóságánál, hogy milyen a helyzet jelenleg és van-e kilátása arra nézve, hogy a mostani rendszeres világítás-szolgáltatás a közelgő téli időszakban is állandóssá? Kérdéseinkre Aberle Raymond főmérnök,

igazgató helyettes, a következőket felelte:

— Mostanában ugyszólván márólholnapra élünk.

Rendszeres és állandó villanyszolgáltatásról jelenleg beszélni sem lehet.

A múltkoriban, amikor az emlékezetes katasztrófális szénhiány bekövetkezett, a legnagyobb dilemmában voltunk. Nem tudtunk módot találni, hogy a kellemetlen mizérián segíthessünk. A román parancsnokság hathatós és gyors beavatkozásának köszönhető, hogy harmadnap már zavartalanul folytathattuk az üzemet és megmenthettük a várost az éjszakai sötétségtől. Azóta rendszeres szolgáltatunk áramot, esti 6 órától reggeli 6 óráig.

A világítás-hoz szükséges szénmennyiséget a mávtól utaltatja ki számunkra

Kálváriám a fogságban

Csorba Antal emléke

Fogyok jöttem — fegyencek mentek. A lévszám napról-napra változott. Ez idő alatt került oda Sz. I. pozsony-üggetfalui tényleges hadnagy, akit azzal vádoltak, hogy május 3-án ellenforradalmi beszédet intézett a katonákhoz, de a vád nem nyert igazolást és így június 14-én szababóra helyezték. Ott volt O. E. I. Jörk kapitány, azzal vádolták, hogy rákospalotai rendőrszti összeesküvésben részes; őt pünköszt vasárnapon internálták. O. E. előzőleg az országgyűlés pincéjében volt: onnan hozta az arcan levő két foltokat és a terítékén végig kigyózó véres titéket.

Közünk volt pár napig Horváth József többszörös rablógyilkos is, aki fanatikus híve volt a proletárdiktaturnak és míg ott tartózkodott, elvtársnak kellett bizonyosóltatnunk őt, nehogy kellemetlen perceltet szerezzen nekünk: becsületes emberöknek.

Odakerült közénk Bernát (Bernhard) Andor mezőkövesdi járási népbiztos is. Az „elvtárs“ tult ügyszóága miatt került lakat alá. Elmesélte, hogy ő már a Károlyi-kormány alatt a lezserelt népjelölő és tartalékos altisztek országos szabadszervezete végrehajtó bizottságának alelnöke volt és ezi nem győzte eléggé hangsúlyozni.

Bernát elvtárs teljesen az anarchia felé gravitált. Maguk a kommunista is rossz szemmel nézték működését és a „fekete bandita“ névvel tisztelték meg.

Elmesélte Bernát elvtárs, hogy előzőleg ő is az országgházban volt, ahol szoros barátságot kötött s Lania funkcal. Ezek révén foglya lett ő is a parlamentben működő, úgynevezett „tréfa“ forradalmi törvénytörőknél.

Három tárgyalást mesélt el és rogyásig kacagott azon, hogy ijedtek meg a gyáva burzsujok a legcsekélyebb fenyegetésre; hogy zokogtak, mikor kihirdették a halálos ítéletet, pedig az egész tárgyalás csak linkjáték volt! Persze, a szerencsétlen foglyok ezt nem tudták és komolyan vették a proletár-tréját.

Bernát elvtársat pár nap múlva szabadiábra kellett helyezni, mert a terroristák állig felvegyverkezették kopogtattak be a Markó-utcai fogház kapuján és követelték a „huligán“ vádbiztos elvtársától, hogy azonnal szüntesse be a derék kommunista ellen a vizsgálatot, de azonnal, mert őt elvtárs hanis vádaskodás áldozai

Rovás

Seregszemlére

rendelte a főváros munkásságát a Szakszervezeti Tanács. Joga van hozzá, megteheti. Ha szükségét látja az erő dokumentálásának, ha bizalmat akar maga iránt szavaztatni, — ám tegye. Semmi szavunk hozzá. De a feinvás a családtagokat is odarendeli az Országház-térre. Ehhez már volna egy-egy szavunk... Elsősorban az, hogy oros nekust látunk a Népszava minülő cikke és e között a seregszemlék között. A családtagok oda nem kétségeltek, hanem a folyó-Tömeget akar a Tanács, kiállomást, hogy haláshasson. Hát n leikiismeretlen, ravasz tülelet. Adatagok között vannak azok a it temperamentumu, éretlen su-x is, akik minden lömeg-akció-endezői voliak. Ha ezek ebben a gos, komoly időben valami vég-meggondolatlanúságot sceniroznak, nyenyen megsínyli az egész orsz... dsorban tiltakozunk az ellen, hogy akszervezeti Tanács az öszsmun-g szerveknek tolja fel magát. Régen az már. A keresztény munkások szervezeteinek lüzéző Bizottsága áll az akcióitól. Már pedig a klásság nagy hányada ennek a dóját követi... A józsa, leébrelt sztyén munkás tisztesség... munkát nem alamizsnát és elfogadja azt zükség-munkát is, melyet neki a lászervezeti Tanács gonosz munkája lönkreteti ország nyujthat!

Értekezés

gördült elő titkos rejtekekből s minden-ő erejével utat tört magának a kerek bizdelméhez. A sal... mely szerzése közben hozzátapad, le sem rázhatta s nem tudván szabálni átkos bélyegétől, piszkos utakon kénytelen gördülni célja felé. Sőtben jár, mint a vakond s titkos ak... munkát végez, mint a fátrágó léleg. zeretetet hírtel s telve van gyűlölettel, meg-érket kiált s nem tür ellenmondást. Bárnyköntösben jár, de ugrásra készen Nyájasan beszél, de hamisan érez. Üldözöttet játszik, hogy szánalmat rejtessen. Átkozsa véreit, hogy gyanul ne ébresszen... S gördül, gördül. Mintha sohsem f... tyna... Bont az arcon, ott terem... tásit s átkos

Jes puder és crém, Kix körömpor és lack, Kölni viz, valódi J. M. F., Francia parfüm minden illatban, Pipere szappanok, Fogpaszták, Fésű és kefe-árak, Irrigátor gummicső I., valamint mindenféle pipere cikkek legolcsóbban szerezhetők be a

Korzó Droguéria Jan
Debrecen, Piar 2. sz. alatt

REK

— **Székely maradtak vasárnapon a városban, melyek két mondat értelmét megölik.**

A második bekezdésben határokat helyett határozatok olvasandók. A következő mondatban pedig ahelyett a zágyvaság helyett: „és hagyják magukat hozzányulni” és olvasandó: „és hagyjuk magukat hozzányulni” stb.

— **Szükség megkezdik a szükségmunkákat.** A munkanélküliség enyhítése érdekében 100 millió koronából 30 milliót a főváros környékén létesítendő vasutonalak földmunkáira, 7 milliót a MÁV vonalak fenntartására fordítanak. A kereskedelmi közlekedés elhatározta, hogy haladéktalanul megkezdje a szentendrei vasútvonal, valamint a farkasréti vasútvonal második vágányának kiépítését. Az állami vasutak pedig a selyp-bujáki, a szolnoki, a szentesi, a gyöngyösi, a szurdoki, a püspöki helyi érdekű vasutak kiépítését fogják sürgősen megkezdni.

— **Az egyetem és a kórház.** A város tudvalevőleg átengedte az egyetem részére a közpályát, amelynek fertőző osztályát, a járványkórházat szintén felajánlotta a város, azonban dr. Kenézy Gyula erre vonatkozólag nem nyilatkozott, mert nem volt felhatalmazása. A városi tanács úgy határozott, hogy a járványkórházat, mely a volt csapatkórházban nyert elhelyezést, mint különálló kórházat megszünteti október 15-éig, azonban ez lehetetlen, mert 38 fertőző beteget nem lehet a tulszult közpályán elhelyezni, dr. Tüdös Kálmán tisztviselő jelentése szerint pedig a tifusz is növekvőben van. Miután a város a járványkórházat a közpályán egyik arosztályának tekinti, külön azt fenntartani nem akarja, a városi tanács dr. Tóth Emil tanácsnok, dr. Tüdös Kálmán t. főorvost és dr. Fráter Imre kórházigazgatót bízta meg, hogy tárgyaljanak dr. Kenézy Gyulával a kórház és a járványkórház átvételére vonatkozólag és a megállapodásokat a legközelebbi tanácsülésre mutassák be.

— **Becserélik a jó „fehér-pénzt.”** Régen óhajtott akció indult meg Debrecenben a fehér pénz becserélése érdekében. Mint értesülünk a debreceni bankok és biztosító-intézetek a kormányzó tábornok úrtól engedélyt kaptak arra, hogy a 4% jutalék ellenében becseréljék a közönség fehér pénzét. Az akció legközelebb megkezdődik. A használt fehér pénzt Bécsbe szállítják, hogy az Osztrák-Magyar Banknál készpénzre átváltsák. Az első szállítmány körülbelül egy hónap alatt meg is fog érkezni.

— **Orgonahangverseny.** A debreceni Testvér-Egyesület és a debreceni református tanítói vegyeskar által 1919. évi október hó 14-én (kedd) délután 5 órakor, a Kossuth-utcai ref. templomban rendezendő orgonahangverseny programja: 1. Bach J. S. Chromatikuss fantázia (orgonára Regertől.) Orgonán előadja Hammerstádt János. 2. a) Braga: Szerenád. Énekli: Havas Gáborné; hegedűn kíséri dr. Szilágyi Imre; orgonán kíséri Révfy Károly. b) Régi magyar egyházi ének. 3. a) Glück: Andante. b) Godard: Bölcsődal. Hegedűn előadja dr. Szilágyi Imre; orgonán kíséri Révfy Károly. 4. Christian: Várs-e rám a forrás partján? Énekli dr. Hajdu László; kíséri a ref. tanítók vegyeskara. 5. Alalmi beszédet mond dr. Baltazár Dezső püspök. 6. a) Beet-hoven: Isten dicsősége. — b) Paldilhe: Le Voyage. — c) Nosedá: Bölcsődal. — d) Wolf H. Eji dal. Énekli Havas Gáborné; orgonán kíséri Révfy Károly. 7. a) Callaeris: Andante Cantabile. — b) Rheinberge: Vizio. — c) Grülme: Pastorall. — Orgonán előadja Hammerstádt János. 8. Ima a házdéri. (Vegyeskara Bakk Bélától.) Énekli a ref. tanítók vegyeskara.

— **Az iparengedélyek.** A városi tanács már régebben kimondta, hogy csak képesített iparosnak ad iparengedélyt, az utcai és piaci árusok számát azonban nem szaporítja. Ennek dacára egész sereg folyamodó van mindig. A tanács hétfőn is elutasította az összes folyamodókat.

— **Lovász Mártonhoz.** A magyar ifjúság lapja, az „Ifjak Szava” közli a következő kérdéseket, amelyek Lovász Márton liberális vezérhez vannak intézve: 1. Igaz-e az „kegyelmes ur” — hogy szeptember hó 20-án, szombaton éjjel 12 óra tájt a Pesti Élet szerkesztőségébe (Békkocsis-u. 16.) hajtatót ön egy kis Renault-kocsival és abból föltűrt kabátú úriemberrel (valószínűleg titkárával) kiszálva, bement a szerkesztőségbe? 2. Van-e tudomása arról, „kegyelmes ur” — hogy ugyanakkor az autóján a jugoszláv állam lobogója lengett? 3. Van-e tudomása arról „kegyelmes ur” — hogy az autója egy ismert pesti zsidó milliós tulajdona — és hogy ez a zsidó bankár fizeti az ön sofőrjét is? 4. Tudja-e azt „kegyelmes ur” — hogy arra a kérdésemre, hogy ki jött a kocsin, a sofőrje az ön utasításai szerint azt hazudta, hogy a jugoszláv főkonzul? 5. Tudja-e azt, „kegyelmes ur?” — hogy aztán mikor megtudta az ön sofőrje, hogy nem vagyok detektív, bevallotta, hogy csak önt — excellenciás uram — csak önt hozta ide. 6. És sejt-e „kegyelmes ur?” — hogy milyen indiszkrét a sofőrje? „odabenn egy politikai puccsról tanácskoznak és nagyon félnek a rendőrség beavatkozásától.” Ej, ej, Lovász kegyelmes ur, ön már megint forradalmat tervez? Nem volt elég az októberi?

— **Még mindig nyeli a pénzt a halastó.** A hortobágyi halastó csatornájának kiépítésére újabb 200,000 koronára van szükség, mert különben a munka fennakad. A tanács kénytelenségből megszavazta az összeget is, bár — ha jól sejtjük — nem ez lesz az utolsó summa, amit a halastó nyel el.

— **Elutasított felebbezés.** A debreceni mozgófényképszínház-tulajdonosok megtelebezték a városi tanácsnak a mozgófényképszínház által kiadott jegyek megadóztatására vonatkozó határozatát, de a tanács azon az alapon, hogy se a közgyűlés nem működhet, se a központi kormányal nincs összeköttetésünk és teljesen a tanácsra hárul a város közszükségleteinek ellátása és a közjövendelmekről való gondoskodás, a felebbezést elutasította és a szabályrendeletet a mozik megadóztatásáról életbe léptette.

— **Elkészült a földbirtokreform tervezet.** A földművelésügyi miniszterium szerényen dolgozott az ország jövőjére oly nagy fontossággal bíró földbirtokreformon, úgy hogy az ma már teljesen készen várja az összeülő nemzetgyűlés döntését. A tervezet megszünteti a hitbizományokat, holtkézi birtokokat. Azonkívül a hatmilliómosok részéről a háború alatt csalt és uszoran szerzett birtokokat is felsajátítja a tervezet és a szegény földműves nép kezére juttatja. — Véleményünk szerint az volna a radikális megoldás, ha az állami a birtokosoknak csak a 20% polgári hasznót engedélyezne s a háború alatt ezenfelül szerzett mindenféle vagyongyarapodást kivétel nélkül az államadóságot törlesztésre fordítana. A háborús konjunkturán szerzett vagyon állami elismerésben nem részesülhet!

— **Felkötött határozat.** A rendőrség a Feldheim testvérék nem engedték meg a posztóhereskedésre az erdőszéleket. A városi tanács az elutasította a határozatot.

feloldotta és utasította a rendőrséget, hogy az ipar és kereskedelmi kamara véleményének meghallgatásával vizsgálja meg a felebbezésben előadottakat.

— **Vámospérensen építkeznek.** Azok a vámospécsi lakosok, akiknek házaik ágyult puszították el a vörös uralom alatt, építkeznek és folyamodtak a városi tanácshoz, hogy az építkezéshez szükséges fát a halápi erdőből utalja ki részükre. Az erdőhivatal javasolja, hogy 19,200 korona ellenében szolgáltatassák ki a kért faanyagot. A városi tanács teljesítette a kérelmet.

— **Lengyel-magyar barátság.** Évszázados tradíciók elevenedtek meg akkor, mikor Lengyelország de facto követte, gróf Szezembek János ünnepélyes formák között átadta megbízólevelét gróf Somssich külügyminiszternek. A lengyel követ hivatkozott ama hagyományos barátságra, mely a két országot mindenkor egybekötötte. Hivatkozott arra, hogy a várnai és mohácsi csatatereken, nemkülönben a negyvennyolcas dicső harcokban lengyel hősk vére is folyt és a lengyelek legnagyobb királyaik egyikét, Báthory Istvánt Magyarországnak köszönhetik. Bizton remélem és szilárd a meggyőződéseim — ugymond — hogy a lovasias és nemes Magyarország és a végre ismét megalakult Lengyelország folytatni fogják, mint egykor, a béke, a rend és a civilizáció nagy művét. A külügyminiszter szép beszéddel válaszolt a lengyel követnek és biztosította őt a magyarság meleg szeretetéről és szimpátiájáról.

— **Dühöng a sertéspestis Hajdúvármegyében.** A sertéspestis, mely szörványosan pusztított eddig is a megyében, olyan veszedelmes módon lépett föl különösen a három hajdúváros (Böszörmény, Nánás és Szoboszló) területén, hogy az egész sertésállományt teljes kipusztulással fenyegeti. Oltóanyag ugyszólván semmi sincs és a betegség oly veszedelmes jellegű, hogy sok kisgazdaságban egyetlen sertés sem maradt meg. A sertéspestissel párhuzamosan pusztít több hajduközségben a baromfikolera is.

— **Keresztény Behozatali Kereskedelmi Társaság** elnevezés alatt a fővárosban megalakult végre Királyi Pál-utca 6. szám alatt az első vállalat, mely a külföldről behozott árukkal nem fog lényekereskedést űzni, hanem azt igen csekély haszonnal, közvetlen bocsátja a fogyasztók rendelkezésére.

— **A debreceni földművelésügyi szövetesség ügyében megindított vizsgáló bizottság** állapítást nyert, hogy a szövetesség elnöksége, akik a megalakult csapatok bevonulását hanyatlantok eimennekülték, ma már vitték a szövetesség vagyonát is, 25,000 koronát. Az elikkasztott pénzen megosztokodtak Angyal Károly 4000 koronát, B. Szabó József 4000 koronát és Szabó János szintén ugyanennyit vágta zsebre. A többi pénzt — 13,000 koronát — a szövetesség pénztárnoka, Szabócs elvtárs vitte el. Angyal József Budapestra tartózkodott, ahonnan nemrégiben tért haza Debrecenbe, de állandóan bujkált, végre Derecskén letartóztatták. Ezideig 6200 koronát sikerült megtalálnia az elikkasztott összegből a rendőrségnek. Nagy Lajos titkár szintén le van tartóztatva, most a szövetesség tagjainak többi bujkáló tagjait keresik.

— **Fehér sütemények forgalma.** Az alább jelzett fehér sütemények gyártása és forgalombahozatala október 12-től kezdődőleg engedélyeztetik a következő maximális árak mellett: 3 dekás súlyú teljes és sóskifli 30 fillér, 5 dekás vizeszemle vagy császárszemle 30 fillér, 2 dekás sósperec 20 fillér. Ezen áron felül vendéglőt, kávéházak darabonként négy fillért számíthatnak. Más fajta fehér sütemények — kivéven még a debreceni öntött perecet

vajas perecet — fortilos. Forgalmahozataltak, akiknek sütiiparengedélyük van. — Ügyosztály.

— **Sikkasztó kifutott.** az „Anker” biztosító-nőke jelentést tett a re. a náluk alkalmazott fia, akit pénzbeszedéssé tálkál a városba kftóta nem tért vissza. A állapította, hogy a 56 kor. 80 fillécsavarog. Szüle haza. Vasárnap letartóztatta a 1 ismert.

— **Orvosi hír.** A főorvos fogászati utca 16. sz. alatt október 1.

— **Mol kaphatók a kerlapok?** Értésítjük a közönséget, Debrecenben a következő lapok szerkesztők: a keresztyén fővárosi hírlapok: Pályaudvari árusítónál és a következő fővárosi lapok: Dr. Imre Gáborné (Iparkamara) nővérek (Hatvan-utca 2.), Kovács utca 8.), Zsákó (Szent Anagnókné (Kossuth-utca, rendszemben), Kónya (városháza). Azok, akik a fővárosi keresztyén orgánumokra előfizetni óhajtanak, „Hajdúföld” kiadóhivatala útján mehetnek azt. A lapok kihordásáról a kiadóhivatalunk gondoskodik.

— **Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei:** Értésítjük tagjainkat, hogy tüzfára befizetéseket csak folyó évi október 16-án déli 12 óráig fogadjunk el. Egyben közöljük, hogy nincs módunkban a fát saját költségünkön behozatni és későbbi vásárlásokra tartalékolni, ezért már most figyelmeztetjük tagjainkat, hogy csak azoknak adhatunk tüzfát, akik nálunk befizetéseket teljesítenek.

— **Az újonnan átalakított Royal kávéházban** estenkint Magyar és Kiss Béla zenekara felváltva muzsikál.

— **Gumi cucli, irrigátor gumi, gumi pessáriomok, oltó gumi, sórvkötő, gumi fecskendő, nadrágtartó akasztók** érkeztek Vitézhoz, Piac u. 16. Viszont eladóknak nagy árkedvezmény.

— **Pallas lexikont, jókai összes műveit és klasszikus regénytart minden elfogadható árért keres Antalffy könyvkereskedése, Szentanna-u. 13.**

Sport hírek.

— **A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club** 1. hó 15-én, szerdán d. u. 5 órakor a ref. kollégium dísztermében tartja első közgyűlését, melyre az egyesület tagokat ezuton hívja meg. A közgyűlés legfontosabb tárgya az 1919. évi tisztikar megválasztása. Az értekezlet kéri a tagokat, hogy a várospárti közönségre való tekintettel a szavazásukat a lehető legkorábban tegyék meg.

— **A DEAC atlétikai versenye** a közönség előtt zajlott le. A legközelebbi számunkban még visszatérünk az elért eredményekre.

— **OKASE—DVSC 3:0.** Középes színpadon a közönség előtt találkozott vasárnap délután két rivális és a DKASE kiűző csapatára. A DKASE a legelső mérkőzésén a vasutas csapaton. Az első félidőben a vasutas csapat a helyzetet és veszélyes támadásokat intézett a DKASE kapu ellenében, hanem a kitűnően védő közpályavédelem nagyszerűen ment a félidő vége felé a kereskedők is offenzívába lépnek és egy kapu előtti kavargásból megszerzik a vezető goalt. A II. félidőben újra a vasutas támad, de azután visszaesik és a DKASE Fried révén újabb goalhoz jut. A II. félidő utolsó perceiben éri el harmadik goalját a kereskedő csapat Horeczky révén. A mérkőzés mindvégig izgalmas, erős tempójú volt, de mintha a vasutas csapaton tréninghiányt érzeltünk volna, talán ez is az oka a vereségnek, pedig a mezőnyben határozottan szebb játékot produkált, mint miskolcban lekésen játszó ellenfele. A mérkőzést és Káldy Gy. jól vezette.

NHÁZ

MAI SZÍNHÁZ... erlet Pacsirta...

SZÍNHÁZ

Éllás hólyg... 250 szerkesztés... Budapesti Művészeti Társulat...

Uj szordán mutatkozik... asszonyi társulat... orosz tárgyú vígjáték...

Uj varieté-társulat... Arany Bika... Kiváló ez az új társulat...

Az arany mumia... 4 felvonásban... Leontine Kühnberg...

A világ tükré... 5 felvonásban... Bernd A dor... főszerkesztésével...

Felolós szerkesztő: SIPOS JÁNOS.

Kiadja: MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ VÁLLALAT... HÉRVÉNYTÁRSASÁG

Urania... Kedd, október 14. LAG TÜKRE... dráma 5 felv. Főszerplő...

APOLLO... Kedd, október 14. AZ ARANY MUMIA... Dráma 4 felvonás. Főszerplő: Leontine Kühnberg...

Arany Bika... Kedd, október 14. MOZIVARIETE... Búcsú-előadás... Fellépnek: Major Ilonka, Katona Jenő...

Muff, Boa... Készítési díj... Horváth Gyuláné... Baross-utca 11. sz.

Repszemle... Polhes, László, Béla... Arany Angyal... Debrecen, Piac-utca 50. sz.

Académie Internationale... Széchenyi-utca 42. sz. I. em. Francia Angol Német Olasz Román Magyar maganórákban és tanfolyamokban...

Utánozhatatlan jó a PALLAS cipőcréme!... Saját jól leforgott érdeke mindenkiné, hogy csak eredeti Pallas cipőcrémet használjon...

PONTOS... Vetácssy fűszerüzletben... vasárnap Bethlen-u. 36. sz.

Tisztviselő-telepen... DEZSŐ LÁSZLÓ IRODÁJA... Maróthy György-utca 19. sz.

Tisztelt Vevőim... ALBERTKRÉM GAVALLÉRKRÉM CSÁSZÁRKRÉM JAPÁNKRÉM TIGRISKRÉM...

SZÉLES KÁROLYNÉ... Verbóczy-u. 2. parkamara.

Vigyázzon!... Kérek minden HÖLYGÉT, hogy felöltőjét, téli kabátját a legújabb divat szerint már most megrendelje a közismert PISKOLTY PÉTER BERLINI úri és női szabónál Kossuth-utca 58. szám.

SZÖLLŐTELEP és szántóföld... 18 hold gazdasági épületekkel... Dezső László Irodája Maróthy-utca 19. szám.

SELYEM- és SZÖVET-RUHÁK, ŐSZI és TÉLI FELÖLTŐK... Friedmann Irváitz és Fia... Külön mérték-osztály!

Apró... Házmesteri... Eladó... Magyar vagy német... Eladó... Dr. Ember Ernő...

Dr. Ember Ernő... Eladó... Rákóczi-utca 6. sz. Dr. Szilágyi, Piac-utca 10. I.

Dr. Ember Ernő... Eladó... Rákóczi-utca 6. sz. Dr. Szilágyi, Piac-utca 10. I.

Debreceni iparosok... Szabó János... férisszabó (Püspöki palota a nagytemplommal szemben.)

Blattner József Csapó-u. I. ... fűvezetési és képervezetési vállalkozás...

LOVAS KÁLMÁN... Nagy József szobrászmester... Kossuth-utca 19. Elvállal mindenféle szobrászmunkákat...

Gummitelgyezőt és mindenfélét... VÉSNÖK BATHYÁNYI-UTCA.

Hamza és Zákány... fuvarozási vállalat Kossuth-utca 39. sz.

NAGY JÓZSEF szobrászmester... Kossuth-utca 19. Elvállal mindenféle szobrászmunkákat...

KOROS SANDOR... Uj divatszövetek érkeztek

KISS FERENCZ... női szabó Piac-utca 56. szám. Tzesees munkát jutányos áron készít.

Uj kenyérsütőde! Veres-utca 19. szám alatt a mai kornak teljesen megfelelő új sütő... Kálman sütőiparos.

Felesbe kiadó... Vámospércsi útfélen közel a városához 10 hold föld tanyával... DEZSŐ LÁSZLÓ Irodája Maróthy-utca 19. szám.

Cenzurat de Sublocotenentul HORIA.

